

**MRF'S GOT TALENT
SLIMMER TOEZICHT
BRANDEN VOORKOMEN**

Inhoudsopgave:

Swingend MRF feest	3
Brainstorm in Valkenburg	4
MRF's got talent	4
Haagsche zaken	5
Ondertussen in Brussel	5
ILT: focus op risico's met slimme aanpak	6 / 7
Steeds meer schrootbranden: wat kunnen we doen?	8
Rechtszitting DOR	9
Tips van Gerda	10
Schrootmutaties	11
Meer Circulaire?	11
Agenda	11
Nieuwe leden	11
De 10 vragen	12

Colofon

Gabriël van Seumeren (eindredactie)
 Jules Wilhelmus
 Brenda van der Burg
 Celesta Maas
 Frank van Veen (vormgever)

MRF Circulaire is een uitgave van de MRF. Niets uit deze uitgave mag noch geheel, noch gedeeltelijk worden overgenomen, openbaar gemaakt, (digitaal) verspreid en/of verveelvoudigd zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de MRF.

circulaire@mrf.nl

Redactie

COLUMN

Apetrots

Het waren drukke weken.

Op vrijdag 21 september jl. hadden we de jaarlijkse brainstorm van het bestuur. We trekken ons elk jaar een dag terug om van gedachten te wisselen over de MRF zelf. Nu eens niet praten over lopende zaken of uitdagingen die we namens de leden aangaan, maar nadenken over de structuur en het functioneren van ons aller cluppie.

Het werd een inspirerende dag, waarin we de drie pijlers (zichtbaar en herkenbaar, monitoring regeldruk, kwaliteit en professionaliteit) waarop de MRF volgens het bestuur gestoeld is, verder inhoud en kleur gaven. Per pijler zijn er twee bestuursleden belast met de zorg ervoor. Wat moet er gebeuren en hoe gaan we dat doen?

De vrijdag erop was er de eerste editie van de Young Metal Masters, een nieuw initiatief om medewerkers van leden bedrijven te betrekken bij de MRF en om elkaar te leren kennen door middel van een rondleiding met aansluitend een gezellige borrel. De eerste editie was volgeboekt en vond plaats bij Hydro, een aluminium producent in Drunen. Een groot succes en de volgende bijeenkomst van YMM staat al in de steigers.

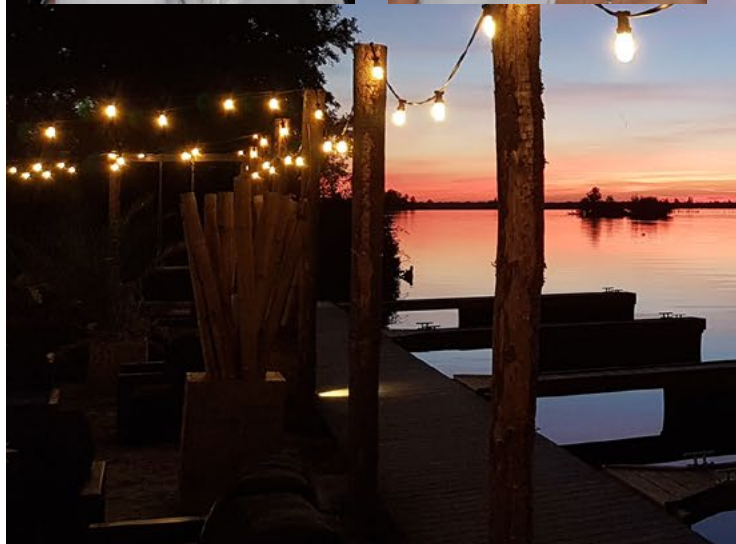
Zaterdag was het dan tijd voor het tweejaarlijks MRF-feest. De feestcommissie had een perfecte "White Party" georganiseerd op Vinki beach in Vinkeveen. De vele gasten hadden het thema goed begrepen en het werd een ontspannen en feestelijke avond met een prachtige zonsondergang. Goede muziek en lekker eten, leuke optredens en een heerlijke sfeer, een topavond. Heeft u het gemist, kom dan zeker naar het volgende feest.

Het waren drukke weken, waarin de MRF bewees ook als club springlevend te zijn: Een actief bestuur dat vol inspiratie de toekomst vormgeeft, een nieuw initiatief voor en door de jongeren en als afsluiting een knallend feest, waar de oudere garde en de jongere generatie samen een heerlijke avond hadden. Daar wordt een voorzitter nu blij van. En trots. Apetrots!

Gabriël van Seumeren
 Voorzitter MRF

Swingend MRF feest

Ruim 140 gasten genoten op 29 september van een feest 'in white'. De feestcommissie had voor een zonnige dag in het najaar een mooi programma samengesteld en een toepasselijke locatie uitgekozen: The Harbour Club aan de Vinkeveense Plassen. Op het terras trad tegen de ondergaande zon, een heuse vuurspuwer op en binnen werd het walking dinner soepel gecombineerd met een dansje. Zangeres Samantha Steenwijk kreeg de zaal binnen vijf seconden op volle stoom. Als u er deze keer niet bij was: kom naar het feest in 2020!

Brainstorm in Valkenburg

Elk jaar trekt het bestuur zich een dag terug om ongestoord te kunnen praten over de nabije toekomst van de MRF en de sector. De brainstorm vond dit jaar plaats op 21 september in Valkenburg. Tijdens zo'n brainstorm is het streng verboden om over actuele zaken te spreken.

Zo ook deze keer. Nog steeds op weg naar MRF 2020 was het motto: wat komt er op de MRF af en hoe gaan we ons voorbereiden op de kansen en uitdagingen? Ook de taken en verantwoordelijkheden van bestuursleden stonden op de agenda. Zo was al eerder besloten dat elk bestuurslid uitgewerkte taken zou krijgen. Meer specifiek: er zijn drie pijlers geformuleerd en per pijler zijn er twee bestuursleden als trekker aangewezen. Zij worden bijgestaan door de directeur en de adviseurs. De drie pijlers zijn: communicatie, standpunten en proactieve lobby. Anders gezegd: wat zijn onze standpunten op al

die ontwikkelingen die op ons afkomen en hoe gaan we die communiceren zodat de regelgeving zo realistisch mogelijk blijft? Per pijler zijn veel ideeën voor verbetering op tafel gekomen die nu worden uitgewerkt. Nu al vast een tipje van de sluier opgelicht: we gaan social media nog beter inzetten en de informatievoorziening naar de leden gaan we nog professioneler doen: exclusief, sneller en beter gepresenteerd. Ook werd nog maar eens vastgesteld dat de MRF op veel thema's zelfstandig moet en kan lobbyen maar dat het soms –en steeds meer- goed is om met verwante organisaties op te trekken. Dat gebeurt nu al maar dat kan dus steviger. De komende tijd zal voorzitter Gabriël van Seumeren gesprekken gaan voeren met collega-voorzitters van recycling organisaties om te bekijken hoe we beter samen kunnen optrekken. Wordt dus vervolgd.

MRF's got talent

De eerste bijeenkomst van de Young Metal Masters was flink overtekend en dat is voor initiatiefnemer Koen Huiskes een bewijs dat de jongeren behoefte hebben aan een eigen platform.

Gastheer John Tang van Hydro in Drunen gaf de ruim 30 YMM-ers een

inkijkje in de wereld van aluminium: van verwerking van schroot tot de vele toepassingen van aluminium profielen. Na de indrukwekkende rondleiding was er ruimte voor discussie en reflectie. Het werd duidelijk dat de YMM dag zeker voor herhaling vatbaar is en misschien wordt YMM wel een platform binnen

de MRF. De dag werd afgerond met een borrel en diner. En zo hoort het, want welke vorm YMM ook precies zal krijgen: het wordt hoe dan ook een combinatie van leren en plezier maken. Jongeren die er niet bij waren: mis de volgende bijeenkomst niet!

Haagsche zaken

Circulair begint bij het ontwerp

Op Prinsjesdag publiceerde het kabinet de plannen en begroting voor 2018. Ook maakte de regering haar plannen bekend om er voor te zorgen dat Nederland in 2050 volledig circulair is: 'Nederland heeft grote ambities op gebied van circulaire economie. De transitie naar een economie zonder afval is één van de grootste economische transitie ooit...' luiden de openingssinnen.

Als je doorleest, blijkt die 'grootseheid' echter in de openingssinnen te blijven steken. De plannen zelf zullen nauwelijks bijdragen aan de overschakeling naar een circulaire economie. De aangekondigde verhoging van de stort- en verbrandingsstarieven, zal de overgang naar circulariteit zelfs belemmeren.

Mede namens de MRF heeft overkoepelende recyclingorganisatie FHG, de Federatie Herwinning Grondstoffen, gereageerd op de kabinetsplannen. De organisatie heeft haar zorg uitgesproken dat de € 16 miljoen die het kabinet voor 2018 en 2019 voor circulariteit heeft uitgetrokken, met name zal worden gespendeerd aan ontwikkeling van allerlei monitorings- en meetinstrumenten om de overgang naar de Circulaire Economie te kunnen monitoren. Waar we nu echter behoefte aan hebben, is dat het kabinet de budgetten inzet voor daadwerkelijke innovatie en het mogelijk maken van die noodzakelijke veranderingen.

Ook de aangekondigde verhoging van de verbrandings- en stortbelasting in 2019 zal de overgang naar een

circulaire economie eerder verstoren dan stimuleren. Ieder hoogwaardig recyclingproces kent immers een procesresidu dat slechts kan worden verbrand of gestort. Verhoging van die belastingen maakt hoogwaardige recyclingstromen weer duurder ten opzichte van primaire grondstoffen. Daarnaast is een verhoging van de afvalstoffenheffing per definitie een sturingsinstrument dat laagwaardige 'recycling' belooft.

Alleen kwaliteit, hoogwaardige recycling en het creëren van marktvraag naar gerecyclede materialen kunnen leiden tot het sluiten van materiaalkringlopen. Dit betekent 'design for recycling/re-use' en het stimuleren van de toepassing van 'recycled content' in producten. Daar moet het kabinet op gaan inzetten. Want circulair begint bij het ontwerp. Niet bij monitoring...

Hans Koning | directeur MRF

Ondertussen in Brussel

De kosten van WLBX certificering

Niemand twijfelt er meer aan dat een recycler voor de certificering diep in de buidel moet tasten. Bij die certificering moeten de eisen van de WEEE Richtlijn nauwkeurig worden gevolgd. Die eisen zijn echter maar in een paar lidstaten in de nationale wetgeving vastgelegd. Bijvoorbeeld in Frankrijk en Nederland. Uit de praktijk blijkt dat ondernemingen niet alleen de directe kosten van certificering moeten ophoesten maar ook nog te maken hebben met slecht toezicht waardoor van een gelijk speelveld vaak geen sprake is. De Europese Commissie laat daarom onderzoeken wat de kosten zijn van certificering. Onze Europese

koepelorganisatie EuRIC heeft al aangetoond dat die kosten voor sommige ondernemingen meer dan 100.000 euro kunnen bedragen. De Commissie wil ook laten uitzoeken wat de absolute minimum vereisten zijn om voor certificering in aanmerking te komen. Ook wil de Commissie in kaart brengen hoe realistisch de eis is dat bij export buiten de EU, aantoonbaar moet worden voldaan aan de EU standaard. Intussen gaat EuRIC zelf dit soort cruciale aspecten onderzoeken, inclusief de vraag hoe effectief toezicht kan worden bevorderd, en zal daar spoedig over publiceren.

ILT: focus op risico's met slimmere aanpak

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt toezicht op zo'n 160 onderwerpen die spelen op de gebieden van wonen, transport, milieu en infrastructuur. We hebben het dan bijvoorbeeld over de scheepvaart, Schiphol, het spoor maar ook gevaarlijke stoffen en afval. Dat zijn niet alleen veel, maar zeker ook complexe toezichtgebieden.

De ILT zet op al die terreinen in op het vergroten van veiligheid, zekerheid en vertrouwen. Dat is geen eenvoudige opgave vooral omdat de capaciteit van ILT beperkt is. Daarom moeten er keuzes worden gemaakt. Toezicht kan dus op alle terreinen onmogelijk maximaal zijn. Daarom richt ILT zich via een risicoanalyse op die onderwerpen waar het maatschappelijk risico het grootst is en dus gerichte aandacht van ILT rechtvaardigt.

Bovendien gaat ILT haar informatiepositie nog verder verbeteren waardoor zij nog slimmer kan werken. Hoe beter en eerder je op de hoogte bent van potentiële risico's, hoe slagvaardiger het toezicht. Ook gaat de ILT de stakeholders meer betrekken bij haar werk, zodat actief ingespeeld kan worden op ontwikkelingen. Zo zullen ook de metaalrecyclers via gerichte communicatie op de hoogte worden gehouden van het toezichtbeleid via folders en de ILT site bijvoorbeeld. Ook zal de dienstverlening verder worden verbeterd: in 2019 zal het digitale portaal MijnILT operationeel worden. Op dit portaal kunnen bedrijven hun specifieke vergunningen aanvragen.

Verwerking van afvalstoffen

De ILT heeft haar kernactiviteiten georganiseerd in een aantal programma's, bijvoorbeeld gericht op een juiste verwerking van afvalstoffen. Zo moet gericht toezicht voorkomen dat gevaarlijke afvalstoffen onjuist worden verwerkt en dat dit soort stoffen worden gedumpt in landen met een minder ontwikkelde toezichtstructuur. EVOA toezicht is daarom een belangrijk speerpunt voor de ILT. Dat geldt ook voor de hoogwaardige recycling van e-waste. Hier moeten de afgesproken inzamelings- en recyclingpercentages worden behaald en het toezicht richt zich op een aantal partijen: producenten, milieustraten, installateurs en recyclers.

Handhaving Elektronica

Alle producenten die elektronica op de Nederlandse markt brengen zijn verplicht om zich te laten registreren en veel bedrijven doen dat door zich aan te sluiten bij een producentencollectief. Maar er zijn ook free riders: bedrijven waarvan het vermoeden bestond dat ze zonder registratie op de markt actief waren, zijn inmiddels geïnspecteerd.

▲ Zo hoort het dus niet

maar zo kan en moet het ►

Om nog efficiënter free riders op te kunnen sporen zoekt de ILT samenwerking met autoriteiten in het buitenland en wordt bijvoorbeeld een beroep gedaan op het Nationaal WEEE Register om informatie uit te wisselen.

De controle op niet WLBX gecertificeerde recyclers is de afgelopen jaren geïntensiveerd: inmiddels zijn ruim 300 bedrijven geïnspecteerd en heeft de ILT waar nodig opgetreden, met name daar waar er sprake was van illegale verwerking van e-waste. Bij deze inspecties werd duidelijk dat de kennis over de regelgeving bij deze recyclers zeker aanwezig is, maar dat toch ongeveer een derde verwerkt. Kraken en opknijpen, handelingen die de verwerking door gecertificeerde bedrijven later onmogelijk maken, worden ook gezien als verwerken. Meestal is een waarschuwing in dit soort gevallen echter afdoende. Maar ook treedt de ILT daar waar nodig strafrechtelijk op of wordt een dwangsom opgelegd. Uit de inspecties blijkt overigens dat de kennis over de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in apparatuur bij deze bedrijven vaak minimaal is. Bijvoorbeeld: broom in printplaten, koelmiddelen in koelkasten, kwik in LCD

schermen en flupoeier in CRT's.

De ILT constateert dat het vaak loont om een apparaat illegaal te verwerken omdat de waarde van de afzonderlijke metalen vaak hoger is dan die van het hele apparaat. In dat kader vinden dan ook de gesprekken plaats tussen de MRF en producenten om dat verschil te compenseren in combinatie met de afgifteplicht voor niet gecertificeerde recyclers.

'Het materiaal is zo aangeleverd'

De ILT merkt dat bedrijven na interventie van de ILT veelal stoppen met de illegale verwerking van elektronische apparatuur. Ook wordt steeds vaker samen met de inspecteur van de Omgevingsdienst opgetreden. De vergunning van bedrijven staat namelijk meestal de acceptatie van elektronische apparatuur niet toe. Bij verwerking van elektronische apparatuur is er dan sprake van een dubbele overtreding. Er is in strijd gehandeld met de vergunning en met de verplichting om bij de verwerking van elektronische apparatuur WLBX gecertificeerd te zijn.

Vaak blijkt dat die wasmachine op de schroothoop daar

ligt 'omdat het zo is aangeleverd'. ILT deelt dan vaak een waarschuwing uit met de aanbeveling het acceptatiebeleid aan te scherpen. Daarnaast zijn er de witte busjes: een verzamelbegrip voor illegale afvalinzameling, thuis slopen en het ontbreken van een inrichting. Deze categorie zal meer aandacht krijgen, waarbij de ILT zal samenwerken met partijen als de politie en Omgevingsdiensten.

Dit artikel is ontleend aan een presentatie van ILT over het toezicht op Elektronica en het ILT meerjarenplan 2019-2023 dat op Prinsjesdag bekend werd gemaakt.

Jules Wilhelmus

Steeds meer schrootbranden: wat kunnen we doen?

Schrootbranden: het is geen nieuw fenomeen maar het aantal neemt de afgelopen jaren wel erg toe. Hoe kunnen ijzer en metaal spontaan in de brand vliegen en waarom is het aantal de laatste jaren zo gestegen? En natuurlijk: wat kan een MRF onderneming doen om de risico's te beperken?

Roest en broei als oorzaken

Eind jaren negentig wilden onderzoekers in de VS wel eens weten hoe het kan dat ijzer in scheepsruimten zonder duidelijke oorzaak zomaar ging branden. Zo werd een Grieks schip in 1979 in Chicago geladen met draaisels afkomstig van de staalindustrie en voer vervolgens naar New Haven om afgeladen te worden met schroot. Nog tijdens het laden van het schroot werd ontdekt dat de temperatuur diep in de ruimten opliep tot 65°C, en binnen enkele uren werden waarden van meer dan 100° gemeten. De dagen daarna werd de temperatuur angstvallig in de gaten gehouden. Dat was wel nodig, want de temperatuur steeg tot 540° en toen werd het echt spannend: de romp zou het begeven bij 700°. De oplossing lag voor de hand en werd toegepast: de meest kritieke ruimtes werden onder water gezet. Dat werkte en het schip kon zijn reis vervolgen. Bij het lossen van de lading bleek echter dat de draaisels die dagen onder water hadden gestaan weer begonnen te smeulen. Omdat in de draaisels resten olie aanwezig was dacht men onmiddellijk aan broei als oorzaak van de brand. In dit geval was echter oxidatie de boosdoener. Bij de oxidatie van ijzer is niet alleen zuurstof, maar ook water vereist. De reactie noemen we exotherm: er komt warmte bij vrij. Bij de opslag van kleine ijzerdeeltjes kunnen er twee problemen spelen: de oxidatiewarmte kan niet ontsnappen en het oxidatieproces versnelt in een warme omgeving. Het risico en dus ook het effect hangt af van een aantal factoren, zoals: grootte van de ijzerdeeltjes, de dichtheid van de lading, luchtstromingen. Bij dit soort ladingen is waarschijnlijk beperking van zuurstof in de ruimte de beste preventiemaatregel. Zonder zuurstof geen oxidatie. Hermetisch afsluiten van ruimten en het verdringen van de aanwezige zuurstof zijn hier de voor de hand liggende maatregelen. Vandaar ook dat draaisels en boorsels in een andere risicoklasse vallen en met speciaal gecertificeerde schepen dienen te worden vervoerd.

Voor brand zijn er drie factoren nodig: warmte, zuurstof en brandbaar materiaal. Samen vormen zij

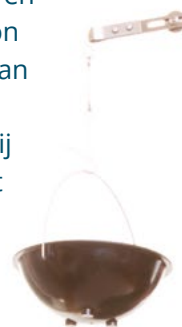
de zogenaamde branddriehoek. Als materiaal zoals bijvoorbeeld opgestapelde en afgedankte matrassen te lang en te intensief kunnen opwarmen, kan er broei ontstaan dat zich ontwikkelt tot brand. Dit is dus ook een spontane ontbranding.

Van dit soort broeibranden hebben we de laatste jaren een aantal voorbeelden gezien.

Lithium-ion batterijen

Op de werf van de metaalrecycler kunnen branden diverse oorzaken hebben, maar sinds de grootschalige introductie en dus ook recycling van lithium-ion batterijen lijkt het er op dat hierdoor het aantal branden de afgelopen jaren sterk is toegenomen. Een gemiddeld huishouden heeft zo'n 125 batterijen in huis en een toenemend aantal is een lithium-ion batterij. De elektrificering van het wagenpark neemt toe en zal verder stijgen waardoor het aantal lithium-ion accu's zal toenemen. Gebruik en ook recycling van deze batterijen hoeft op zich niet tot problemen te leiden, maar beschadiging van dit type batterij kan leiden tot brand en zelfs ontploffing. Om dit soort risico's op de werf te beperken moeten we een aantal zaken goed en nog beter gaan regelen in het belang van de gehele branche. Peter Versteeg, vice voorzitter van de MRF: "E-waste en batterijen/accu's moeten niet in mengstromen terecht komen want dan kunnen ze bij verwerking worden beschadigd en dus voor problemen zorgen. Het is daarom essentieel dat zowel e-waste als losse batterijen en accu's zo goed mogelijk worden gescheiden, waardoor de risicostromen geïsoleerd zijn. Hoe eerder in de inzamelingsketen hoe beter. Immers: in elke volgende fase van de inzameling worden de hoeveelheden groter en kunnen deze materialen uit het zicht raken. Overigens is het scheiden van e-waste van overige stromen sowieso wettelijk verplicht. Vroegtijdig scheiden kun je natuurlijk borgen door de leverende partijen goed te informeren en in acceptatievoorwaarden op te nemen. Daar hoort ook een penalty bij als het toch mis blijkt te gaan. Eenmaal op de werf is een veilige opslag noodzakelijk. Bijvoorbeeld: veilige afstand met containers gevuld met de batterijen en accu's en deze na een bepaald tijdstip niet meer te beroeren.

De veiligheid van de batterijen en accu's is uiteraard een ketenverantwoordelijkheid. Zo moeten producenten

Rechtszitting DOR

design-for-recycling nu al respecteren maar dat kan nog veel beter en hier wordt door onze Europese federatie EuRIC veel tijd aan besteed. Op dit moment wordt er hard aan gewerkt, dat de producenten ook belast worden obv `End of Life`.

Tenslotte: gebruikte batterijen en accu's hebben een positieve waarde. Dus goed scheiden en verwerken, vergroot de veiligheid op de werf, is wettelijk verplicht EN levert geld op."

Jules Wilhelmus

De gemeente Roosendaal wil DOR invoeren en de burgemeester weigerde in te gaan op het verzoek van MRF lid Knobel om te ontheffen. Knobel accepteerde dat niet en maakte bezwaar tegen de weigering van de burgemeester.

Op 23 augustus vond in de rechtbank Breda de zitting plaats. Tijdens de rechtszitting maakte de rechter duidelijk dat de zaak Knobel/Roosendaal niet gaat over de doelmatigheid van DOR (werkt het?) maar uitsluitend of de burgemeester van Roosendaal bestuursrechtelijk gezien terecht het verzoek om ontheffing heeft afgewezen. Een vrij technische afweging dus. Daarbij passeerden nogal wat aspecten de revue: heeft de burgemeester de belangen goed gewogen (lastenverzwaring/effectiviteit)? Had hij moeten/kunnen weten dat er onderhandeld wordt tussen MRF en Justitie/politie over een landelijke regeling? En had hij dus niet –op zijn minst- tijdelijk kunnen ontheffen? En waarom ging het aanvankelijk over de inkoop EN over verkoop? Piet Knobel, Hans Koning en onze advocaat hebben duidelijk gemaakt dat de sector wil meewerken aan bestrijding van heling/diefstal en dat uiteraard nu al alles keurig wordt bijgehouden en in te zien valt. Een DOR is echter pas acceptabel indien werkbaar, effectief en duidelijk. Daar is in het geval van Roosendaal geen sprake van. Bovendien onderbouwde de burgemeester zijn weigering op geen enkele manier. De uitspraak wordt medio oktober verwacht. Intussen zal de MRF delegatie de onderhandelingen met het ministerie en politie weer oppakken. We houden hierbij vast aan het principe akkoord.

Jules Wilhelmus

GEWONNEN!

Op 10 oktober maakte de rechtbank de uitslag bekend: Knobel werd in het gelijk gesteld en de burgemeester van Roosendaal moet binnen acht weken met een nieuw besluit komen. Daarbij moet de burgemeester rekening houden met het feit dat er een discussie tussen de MRF met de landelijke overheid over DOR wordt gevoerd. Tevens plaatst de rechtbank kanttekeningen bij de toegevoegde waarde van verkoopregistratie, ook gelet op de extra lasten voor de ondernemers.

Let op voor het mogelijk vrijkomen van chroom-6

Werkgevers die schroot aannemen waarbij de kans bestaat dat bij bewerking chroom-VI vrijkomt, moeten een aantal acties ondernemen om de gezondheid van hun medewerkers voldoende te kunnen beschermen. Volg hiervoor het 4 stappen model van de Zelfinspectie Gevaarlijke Stoffen (<https://gevaarlijkestoffen.zelfinspectie.nl>)

Aandachtspunten voor de Metaalrecycling;

- Als er metalen objecten/materialen verschroot moeten worden, denk dan aan de mogelijkheid dat deze een chroomhoudende (coatings)laag kunnen hebben. Tijdens de bewerking daarvan komt chroom-6 vrij in de hoedanigheid van damp, rook of stof.
- Chroom-6 komt tevens vrij bij het lassen en snijden van roestvrijstaal (ook zonder coating!)
- Onderzoek of de te bewerken materialen voorzien zijn van een chroomhoudende coating, dit kunt u nagaan door een monster van het oppervlak laten nemen en laten analyseren door een erkend laboratorium; Helaas is er nog geen eenvoudige test beschikbaar die met 100% zekerheid aantoont of de coating van een metalen object chroom-6 bevat. Daardoor wordt in de praktijk veel chroom-6 "verdacht" materiaal als chroom-6 houdend materiaal aangemerkt.
- Indien een metalen materiaal chroom-6 verdacht is, zorg dan voor een goed onderbouwde veilige werkwijze die geschikt is voor de werkzaamheden die u moet uitvoeren. Onderzoek de mogelijke blootstelling door middel van luchtmetingen conform NEN-689 of met behulp van een betrouwbaar blootstellingsmodel. Laat deze beoordeling maken door een erkend onderzoeksbureau en betrek daarbij een gecertificeerde arbeidshygiënist.
- Defensie en SAS (Stichting Arbeidsomstandigheden Spoorwegen) hebben recent een aantal onderzoeken uitgevoerd, hierbij zijn de onderzochte snij- en las werkzaamheden enigszins vergelijkbaar met de snij- en las werkzaamheden in de metaalrecyclingbranche.

Onderzoek

Defensie:

CEAG-rapport maatregelen chroom-6

(<https://www.defensie.nl/onderwerpen/personneelszorg/downloads/rapporten/2018/04/19/ceag-rapport-maatregelen-chroom-6>)

Onderzoek SAS : Eindrapport onderzoek blootstelling ChroomVI _ def

(<https://www.sas-net.nl/berichten/arbo-nieuwsbrief-chroom-vi-in-objecten-prorail-versie-6.0-definitief>) de onderste link op deze pagina is het rapport in zijn geheel.

Het kan zijn dat u van mening bent dat de door Defensie of SAS aanbevolen werkwijze bij las- en/of snijwerkzaamheden aan Chroom-6 houdend materiaal geschikt is als veilige werkwijze voor het werk dat u moet uit (laten) voeren. Ga dan na of de genoemde beheersmaatregelen en gebruik van PBM's toepasbaar zijn en afdoende bescherming bieden in uw situatie, laat u hierbij adviseren en ondersteunen door een gecertificeerde arbeidshygiënist.

De MRF is voornemens om SGS Search een onderzoek te laten uitvoeren tijdens verwerken van schroot met een Chroom-6 houdende coating. We hopen hiermee enige duidelijkheid te verkrijgen over het mogelijk vrijkomen van Chroom 6 bij een aantal van onze branche specifieke werkzaamheden.

Vragen zijn welkom!

Bronnen en meer info; www.inspectieszw.nl en www.rivm.nl (zoek op onderwerp Chroom 6)

Gerda Kerkhof

augustus en september 2018

Schrootmutaties

De MRF noteert de volgende 2 schrootmutaties:

- Mutatie Export
- EU Mutatie Bovensoorten (v/h Mutatie binnenland)

De Mutatie Export wordt 2x per maand gepubliceerd aan de hand van de opgaven van Nederlandse exporteurs, waarbij wegingsfactoren worden gehanteerd.

Uitgangspunt voor de MRF-mutatie is HMS I/II. Het gaat om momentopnames per de 1e en 15e van de maand.

Voor de EU Mutatie Bovensoorten wordt gebruik gemaakt van de maandelijkse BDSV-publicatie 'Durchschnittliche Lagerverkaufspreise, Neuschrottsorten 2/8'.

Deze mutatie wordt maandelijks rond de 22ste bekend gemaakt.

Mutatie Export

Per **1 september 2018** is sprake van de volgende mutatie ten opzichte van de stand per 15 augustus 2018:

Een verhoging van € 3,75 per ton

Per **15 september 2018** is sprake van de volgende mutatie ten opzichte van de stand per 1 september 2018:

Een verhoging van € 2,19 per ton

EU Mutatie Bovensoorten

Voor **september 2018** ten opzichte van de maand **augustus 2018**:

Een verlaging van € 12,70 per ton

Mutatie Export

Per **1 augustus 2018** is sprake van de volgende mutatie ten opzichte van de stand per 15 juli 2018:

Een verlaging van € 8,91 per ton

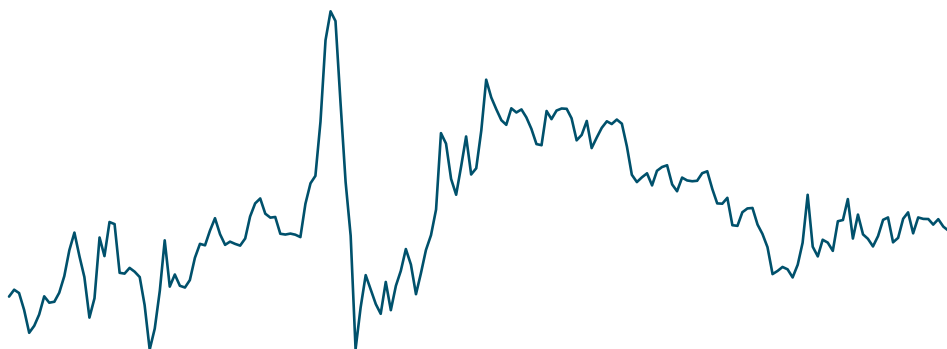
Per **15 augustus 2018** is sprake van de volgende mutatie ten opzichte van de stand per 1 augustus 2018:

Een verlaging van € 7,81 per ton

EU Mutatie Bovensoorten

Voor **augustus 2018** ten opzichte van de maand **juli 2018**:

Een verlaging van € 2,50 per ton

feb-03 jun-03 okt-03 feb-04 jun-04 okt-04 feb-05 jun-05 okt-05 feb-06 jun-06 okt-06 feb-07 jun-07 okt-07 feb-08 jun-08 okt-08 feb-09 jun-09 okt-09 feb-10 jun-10 okt-10 feb-11 jun-11 okt-11 feb-12 jun-12 okt-12 feb-13 jun-13 okt-13 feb-14 jun-14 okt-14 feb-15 jun-15 okt-15 feb-16 jun-16 okt-16 feb-17 jun-17 okt-17 feb-18 jun-18

(LME-Officials 3 sep 2018 (€ 1.1612))

	cash	driemaands
Koper	5.950	5.964
Tin	18.965	18.900
Lood	2.100	2.118
Zink	2.474,5	2.465,5
Aluminium	2.082,5	2.109,5
Nikkel	12.665	12.740
Al.legering	1.590	1.635

(LME-Officials 1 aug 2018 (€ 1.1687))

	cash	driemaands
Koper	6.136,5	6.160
Tin	19.970	19.850
Lood	2.115	2.125
Zink	2.627	2.566,5
Aluminium	2.035	2.057
Nikkel	13.775	13.850
Al.legering	1.690	1.725

LME Koersen

Agenda 18/19

20-22 november

Vakbeurs Recycling 2018 Gorinchem

27-30 november

Milieubeurs Pollutec Lyon

29 november

MRF Algemene Ledenvergadering

17 januari 2019

Trefdag 2019 Aken

Meer Circulaire?

Uw lijfblad wordt goed gelezen. Dat is fijn. En af en toe krijgen we signalen dat er meerdere exemplaren per bedrijf nodig zijn om de leeshonger van uw collega's te stillen. Als dat voor u geldt: laat ons weten hoeveel extra exemplaren u wilt ontvangen door een e-mail te sturen naar mail@mrf.nl en we regelen dat. Gratis natuurlijk.

Geassocieerd nieuw lid

Vanaf 1 oktober heeft de MRF er een nieuw geassocieerd lid bij, te weten:

Metso Benelux B.V.

Contactpersoon: Andreas Schenzer
Laan der Verenigde Naties 60
3314 DA Dordrecht
T: 06-53258228
E: arno.vanderheijden@metso.com

Het MRF-bestuur heet Metso Benelux B.V. van harte welkom als geassocieerd lid.

De 10 vragen...

Voor elke editie van MRF Circulaire stellen wij 10 persoonlijke vragen aan een lid van de MRF, om de persoon achter het bedrijf een beetje beter te leren kennen.

Deze keer stellen we de vragen aan:

Koen Huiskes

van **Huiskes Metaal** Waalwijk

1 **Hoe lang bent u werkzaam in deze branche?**

Op mijn 14e ben ik begonnen met vakantiewerk in het bedrijf van mijn vader. Ik ben nu 27 jaar. Sinds 2014 werk ik full time in de zaak, samen met mijn broer Dirk.

2 **Hoe ontwikkelde jouw loopbaan zich?**

Dirk en ik vormen de vierde generatie in ons familiebedrijf dat ruim 80 jaar bestaat. Onze vader eiste dat wij eerst een goede opleiding moesten afronden voordat we in de zaak konden komen. Zowel Dirk als ik hebben dat gedaan. Ik heb ondernemingsrecht gestudeerd in Tilburg. Dirk en ik vormen inmiddels het dagelijks bestuur van het bedrijf.

3 **Hoe is de taakverdeling tussen jou en Dirk?**

Ik ben verantwoordelijk voor de meeste commerciële activiteiten en Dirk is primair verantwoordelijk voor certificering, HR en regelgeving.

4 **Is jullie vader nog betrokken bij de zaak?**

Op de achtergrond. Hij is natuurlijk geïnteresseerd maar is nu vooral bezig met zijn andere passie: zeilen.

5 **Waarop richt de onderneming zich met name?**

Onze vader heeft in zijn tijd de internationale activiteiten heel goed ontwikkeld. Inmiddels hebben wij gekozen voor een aantal specialiteiten/niches: elektronica, edelmetalen en complexe metalen. Dat doen we met 24 collega's op twee locaties: Waalwijk en Tilburg.

6 **Hoe zie je de toekomst van de branche?**

Ik denk dat de branche steeds transparanter wordt en dat samenwerking met collega-bedrijven steeds belangrijker wordt. Vroeger werd weinig gedeeld en schermde men alles af. Bijvoorbeeld: als we een schakel tussen twee partijen vormden, krijgen beide partijen namen en rugnummers van ons te horen. Ook mogen mijn klanten bij ons komen kijken om te zien wat er met het materiaal precies gebeurt.

7 **Wat is de toegevoegde waarde van de MRF?**

Belangenbehartiging is cruciaal. MRF is ook een platform om informatie te delen en op te halen. Ook belangrijk een sociaal platform.

8 **Jij was de kwartiermaker van YMM: waarom?**

Ik heb al eerder geroepen dat het goed is dat jongeren elkaar ontmoeten en beter leren kennen. Zonder de oudere generatie. Wij moeten samen immers nog 30 jaar met elkaar door. De eerste YMM bijeenkomst was overtekend dus voorziet YMM duidelijk in een behoefte.

9 **Wat zijn jouw hobby's?**

Varen, reizen, Carnaval en met een goed gezelschap borrelen en eten.

10 **Heb jij een specifieke manier van werken?**

Ik ben van de Facebook-generatie maar ik gebruik Facebook niet. Andere social media ook niet. In dat opzicht ben ik ouderwets: relaties bel ik graag en ga bij hen op bezoek.